

Jaarverslag 2010 Netwerk Groene Bureaus

Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus. Het NGB ondersteunt zijn leden bij hun werkzaamheden. De hoofdactiviteiten bestaan uit het vormgeven aan kwaliteit, het voeren van overleg over gunningprocedures en concurrentieverhoudingen en het praktisch ondersteunen van leden. Dit verslag over de activiteiten in 2010 sluit af met verenigingszaken.

1. Vormgeven aan kwaliteit

Met de NGB-gedragscode, het aanscherpen van toelatingseisen voor nieuwe leden, het organiseren van bijeenkomsten, het actualiseren van het protocol voor de inventarisatie van de moeilijke soortgroep vleermuizen (vleermuisprotocol), het opstellen van soortenstandaards en het stimuleren van soortmanagementplannen draagt het Netwerk gericht bij aan de kwaliteit van ecologische advisering door zijn leden.

NGB-gedragscode. De werkingsfeer van de gedragscode blijkt bij multidisciplinaire bureaus verder te gaan dan het ecologische onderdeel. Bij Witteveen en Bos bijvoorbeeld geldt de gedragscode voor alle disciplines binnen Witteveen en Bos.

De gedragscode is in 2010 door de ledenvergadering uitgebreid met de volgende passage: "De leden zijn bij eventuele inschakeling van vrijwilligers transparant naar de opdrachtgever over hun bijdrage in zowel de offerte als de rapportage". Aanleiding hiervoor is dat inschakeling van vrijwilligers een bedrijfsrisico kan zijn wegens aansprakelijkheid bij ongevallen e.d. én tot concurrentievervalsing kan leiden. De aansprakelijkheid kan worden afgevangen door de vrijwilligers onder verantwoordelijkheid van de opdrachtgever in te zetten. Door inzet én verantwoordelijkheid in de offerte zichtbaar te maken, wordt ook concurrentievervalsing voorkomen.

Toelatingseisen voor de leden. De toelatingseisen voor nieuwe leden (nu: opleiding, langjarige ervaring en het volgen van de gedragscode) zijn uitgebreid met een beoordeling van de laatste drie producten van bureaus die zich aanmelden. De wenselijkheid van certificering is nog onderwerp van discussie. Daarbij wordt onder meer de visie van de Dienst Landelijk Gebied (DLG) op certificering in het licht van beleidsontwikkelingen én aanpassingen van DLG-interne procedures betrokken.

Bijeenkomsten. In 2010 werden themabijeenkomsten gehouden over mitigatie en compensatie, de 'leefgebiedenbenadering als basis voor de naleving van de Flora- en faunawet' en werd de themabijeenkomst 'Functionele natuur' van januari 2011 voorbereid. Samen met andere organisaties werd gewerkt aan bijeenkomsten over beheerplannen N2000 en over de gevolgen van de WABO.

- *Themabijeenkomst 'Mitigatie en compensatie'*

Op de themabijeenkomst (17 nov 2010) wisselden ongeveer tachtig deelnemers ervaringen uit met advisering over mitigerende en compenserende maatregelen. De veldervaringen, ontheffingaanvragen, juridische aspecten en naleving kwamen aan bod. Voor mitigatie en compensatie bij soorten- en gebiedsbescherming lijkt het voor bestuurders vaak belangrijker om te voldoen aan papieren wettelijke vereisten dan daadwerkelijk de staat van instandhouding en de natuurkwaliteit te handhaven.

- *Themabijeenkomst 'De leefgebiedenbenadering als basis voor de naleving van de Flora- en faunawet'*

Op de themabijeenkomst (23 juni 2010) werd met ongeveer 50 deelnemers ingegaan op de bestuurlijke, juridisch, organisatorische en ecologische aspecten van de leefgebiedenbenadering, met de rugstreeppad in de Noordoostpolder als voorbeeld. De leefgebiedenbenadering biedt mogelijkheden de naleving van de Ff-wet bij veel voorkomende streng beschermde soorten zoals bijvoorbeeld rugstreeppad, gewone dwergvleermuis, grote modderkruiper en bittervoorn meer op ecologische leest te schoeien. De bijeenkomst was aanleiding om de leefgebieden benadering en het gebruik van soortmanagementplannen samen met andere organisaties actief onder de aandacht van overheden te gaan brengen.

- *Bijeenkomst Beheerplannen N2000*

Op 8 februari 2010 organiseerde het Regiebureau Natura 2000 een bijeenkomst over N2000: "Van concept- naar ontwerpbeheerplan". De bijeenkomst richtte zich op betrokkenen bij Natura 2000-beheerplannen: medewerkers van bevoegde gezagen, adviesbureaus, sector- en natuurorganisaties. Het Netwerk Groene Bureaus bracht in een voorbereidende sessie de knelpunten in die bureaus bij het opstellen van beheerplannen N2000 ervaren en dacht intensief mee over de opzet van de bijeenkomst.

- *Bijeenkomst 'gevolgen van de WABO'*

De Dienst Regelingen en Dienst Landelijk Gebied (LNV) organiseerden in samenwerking met het Netwerk een goed bezochte voorlichtingsbijeenkomst (21 september 2010) over de gevolgen van de Wabo voor ontheffingen van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen.

- *Vorbereiding Themabijeenkomst 'Functionele natuur'*

In het verslagjaar werd de themabijeenkomst over 'Functionele natuur' voorbereid. Op 12 januari 2011 spraken vijftig deelnemers over de maatschappelijke functies die natuur vervult. Ingegaan werd op functionele bijdrage van natuur bij de vormgeving van zorginstellingen (gezondheid), de inrichting van woonwijken en dorpen (leefbaarheid, duurzaamheid) en de inrichting van het landelijk gebied (recreatie, waterbeheer, beheersen van stortplaatsen).

Vleermuisprotocol. Het Vleermuisvakberaad heeft onder voorzitterschap van Reinier Meijer het Vleermuisprotocol van 2009 geëvalueerd en geactualiseerd. In essentie is het protocol niet sterk veranderd. De Gegevensautoriteit Natuur (GaN) heeft het Vleermuisprotocol 2010 op 5 maart 2010 formeel vastgesteld. DLG vermeldt het protocol 2010 in de nieuwe Handreiking Flora- en faunawet en de GaN meldt het protocol 2010 tijdens WABO bijeenkomsten. De Dienst Landelijk Gebied constateerde in 2010 dat bij vleermuisonderzoek het vleermuisprotocol soms niet geheel gevolgd wordt. Het Netwerk Groene Bureaus, Dienst landelijk Gebied (DLG) en de Dienst Regelingen (DR) en GaN bespraken de oorzaken en de consequenties. Om betere handhaving te bereiken, bleek aanpassing van het protocol niet nodig. DLG zal een meer uniformere benadering bij het voorschrijven van het vleermuisprotocol hanteren. De toelichting op het protocol wordt uitgebreid.

In 2010 is de evaluatie voor 2011 in gang gezet. Daarvoor wordt het forum voor het Vleermuisvakberaad op www.netwerkgroenebureaus.nl intensiever ingezet. De planning gaat uit van een nieuwe vaststelling op 7 maart 2011.

Opstellen van soortenstandaards. Naar aanleiding van de invoering van de WABO wetgeving brengen DLG en DR informatie bij elkaar over mogelijke maatregelen (en hun effectiviteit) om eventuele negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen op individuen en/of populaties te voorkomen of te verminderen. De informatie wordt via expert meetings gebundeld in 'soortenstandaards'. Het NGB maakt deel uit van de expert meetings, samen met Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's), de Gegevensautoriteit Natuur en, afhankelijk van de betrokken soort (groep), wetenschappelijk onderzoekers en bijzondere gebruikersgroepen (zoals bijvoorbeeld gemeenten, waterschappen, terreinbeheerders).

Stimuleren van soortmanagementplannen. Naar aanleiding van de themabijeenkomst over de leefgebiedenbenadering op 23 juni 2010 is het initiatief genomen om met Bouwend Nederland en Soortenbescherming Nederland (het vroegere Platform Soortenbeschermende Organisaties) de mogelijkheden en beperkingen van soortmanagementplannen bij de uitvoering van de Flora- en faunawet onder de aandacht te brengen van het ministerie van EL&I. De aanpak is in ontwikkeling.

2. Gunningprocedures en concurrentieverhoudingen

In 2010 werd aandacht besteed aan concurrentieverhoudingen en gunningsprocedures.

Concurrentiefactor kennis. Bij het analyseren van concurrentieverhoudingen met kennisinstellingen constateerde het Netwerk dat het wetenschappelijk gehalte van bureaus als concurrentiefactor te weinig benut wordt. Bureaus zijn wetenschappelijk bezig. In combinatie met hun positie midden in het maatschappelijk veld (waardoor de aansluiting tussen wetenschap en maatschappij sterk is) vormt dat een basis voor een krachtige profilering bij opdrachtgevers. Het maatschappelijk nut van bureaus is

onbetwist en de bureaus kunnen op academische niveau vragen aan. Bureaus zijn nodig voor de vertaalslag van wetenschappelijke kennis naar de gebruiker. Deze concurrentiefactor is in beeld gebracht met een bedrijfsenquête. De uitkomsten zijn gepubliceerd via de website en worden onder meer gebruikt bij discussie over opleidingen.

Aanbesteding. Het Netwerk heeft effectief bezwaar gemaakt tegen onder meer gunningsvoorwaarden van een waterschap. Naar aanleiding van deze en andere ervaringen bij aanbesteding door Waterschappen heeft het Netwerk de Unie van Waterschappen voorstellen gedaan om aanbestedingen te vereenvoudigen, ook om te kunnen besparen op de proceskosten binnen de waterschappen en op de uitvoeringskosten van de adviesbureaus. Het Netwerk heeft ook aangegeven de cultuur bij aanbestedingsprocessen te willen bespreken. Deze cultuur wordt nu gedomineerd door tegenstellingen terwijl naar de mening van het Netwerk samenwerking tussen aanbesteders en aanbieders meer centraal zou moeten staan.

Relatie met de Particuliere Gegevensbeherende Organisaties. Op initiatief van het Netwerk is met de PGO's gesproken over de mogelijkheden om de wederzijdse banden aan te halen. Een deel van de PGO's heeft zich gebundeld in het Natuurplaza (Nijmegen). De contacten tussen medewerkers van PGO's en adviesbureaus zijn al intensief (veel personele unies). Voor samenwerking tussen de PGO's en het Netwerk bestaan meerdere raakvlakken, zoals het beheer van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de ontwikkeling van meer soortprotocollen (in navolging van het vleermuisprotocol), de relatie met het onderwijs en het delen van ecologische kennis. Over deze onderwerpen wordt contact onderhouden. Gewerkt wordt aan een kennismakingsdag voor medewerkers van Natuurplaza en van NGB-leden.

Concurrentie met kennisinstellingen. De juridische mogelijkheden om de concurrentie van kennisinstellingen te laten toetsen zijn geïnventariseerd. De regelgeving over mededinging, staatssteun en aanbesteding zijn afgezocht op aangrijpingspunten in een onderzoek van de juridische afdeling van Witteveen en Bos. Het blijkt in veel gevallen lastig te zijn om het afdoende bewijs te leveren dat men ook daadwerkelijk geschaad is. Als collectieve belangenbehartiger zal het NGB veelal ook niet ontvankelijk zijn omdat het NGB zelf niet direct geschaad is. Dat zal dan veelal op de weg van het individuele bureau liggen. De weg voor het Netwerk Groene Bureaus lijkt meer te liggen in de lobby. Klachtprocedures kunnen een goed aanknopingspunt zijn, met name na invoering van de komende wijziging op de Mededingingswet. De uitkomsten van het onderzoek bieden een basis voor de ontwikkeling van een strategie.

3. Praktisch ondersteunen van leden

Via directe acties ondersteunt het Netwerk het werk van zijn leden. Indirect steunt het Netwerk zijn leden door ledenlijsten beschikbaar te stellen om informatie te verspreiden en te fungeren als aanspreekpunt voor de branche.

Verlenen van machtigingen voor het gebruik van ontheffingen. Het Netwerk heeft een ontheffing voor de Flora- en faunawet. Tevens heeft het Netwerk een ontheffing voor regelgeving op het gebied van visserij. Via een machtiging kunnen de leden deze ontheffingen gebruiken

Ontheffingen opnieuw verleend verlengd. De ontheffing van het Netwerk Groene Bureaus voor visserijregelgeving die op 30 april 2010 afliep, is voor een periode van één jaar opnieuw verleend en in overleg aangepast aan nieuwe regelgeving met betrekking tot het aalbeheer. De ontheffing Ff-wet voor het inventariseren van planten en dieren is in aangepaste vorm voor vijf jaar verlengd. Op verzoek van het ministerie heeft het Netwerk de protocollen voor zoogdieren waaronder vleermuizen via een e-maildiscussie tussen de leden onderling en met de Zoogdierverseniging geactualiseerd. Het Netwerk heeft op 7 juli 2010 een ontheffing gekregen voor het gebruik van het schepnet bij inventarisaties voor de Flora- en faunawet.

In totaal werden ongeveer vijftig machtigingen verstrekt voor het gebruik van de ontheffingen voor de Flora en faunawet en het schepnet en voor de visserijregelgeving twaalf. Ook dit jaar werd als onderdeel van de ontheffingsvoorwaarden weer gerapporteerd naar LNV over het gebruik van de ontheffingen.

Verbeteren van de gegevensvoorziening. Het NGB overlegt met de Gegevensautoriteit Natuur en de PGO's over de condities voor gebruik van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Aan de hand van geëxpliciteerde uitgangspunten van de GaN, het NGB en de PGO's zijn verrekenmodellen ontwikkeld.

Met Bouwend Nederland werd gesproken over ontwikkelingen bij ontheffingverlening en gegevensvoorziening. Dit soort informerende gesprekken blijkt nuttig en willen Bouwend Nederland en NGB met regelmaat voeren. Bouwend Nederland nodigde het Netwerk uit om samen met anderen in hun verenigingsblad 'Podium' te reageren op een stelling over de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).

Het Netwerk Groene Bureaus werd betrokken bij een Review van de Gegevensautoriteit Natuur door Ministerie van Binnenlandse Zaken, met als doel na te gaan of verzelfstandiging al mogelijk is.

WABO en Ff-wet. De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) heeft aanzienlijke gevolgen voor de procedure bij ontheffingverlening voor de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. De Dienst Regelingen en Dienst Landelijk Gebied (LNV) organiseerden op verzoek van het Netwerk een voorlichtingsbijeenkomst over de gevolgen van de Wabo.

Normalisatie van methoden. Herman van Dam vertegenwoordigt het Netwerk Groene Bureaus in de NEN subcommissie 390 147 05 Aquatische ecologie. Het werkgebied van de NEN subcommissie omvat de normalisatie van methoden voor het bemonsteren en determineren van watermonsters (zoet water en marien water) ter vaststelling van de biologische kenmerken. De activiteiten in de NEN-commissie zijn relevant voor o.a. de overheid (beleid, handhaving) waterschappen en de drinkwatersector.

Meedenken over beleid: Leefgebiedenbenadering en Ff-wet. Naar aanleiding van de themabijeenkomst die het Netwerk organiseerde over de mogelijkheden van de 'leefgebiedenbenadering' voor de naleving van de Ff-wet bij veel voorkomende streng beschermde soorten, nam het Netwerk het initiatief om samen met de soortenbeschermende organisaties, Bouwend Nederland en de provincie Flevoland meer gebruik te gaan maken van soortmanagementplannen, bijvoorbeeld in het kader van de nieuwe natuurwetgeving. Uitbreiding van de initiatiefnemers met de gemeente Utrecht en de VNG wordt verkend. De effectiviteit van maatregelen die bureaus vaak voorstellen wordt daarmee vergroot.

Overleggen met andere sectoren. Lidia Gerrits neemt op uitnodiging namens het Netwerk deel aan de Regiegroep Recreatie & Toerisme Natura 200 (een samenwerkingsverband van zes recreatie- en watersportorganisaties) en het 'sectorenoverleg' van het Regiebureau Natura 2000. Het Netwerk is agendalid van het 'Overleg Natuur en Besmettelijke Dierziekten' van het ministerie van EL&I.

Opleiding van ecologen. Het Netwerk Groene Bureaus is gevraagd mee te denken over de ontwikkeling en beoordeling van biologieopleidingen. Lidia Gerrits neemt deel aan een 'werkveldcommissie' die zich buigt over de ontwikkelingen binnen de biologie opleiding van Wageningen Universiteit en de koers voor de opleiding op de lange termijn. Reinier Meijer heeft zitting in een panel van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) ter beoordeling van een nieuw te starten hbo-bacheloropleiding Toegepaste Biologie aan de Christelijke Agrarische Hogeschool, locatie Almere.

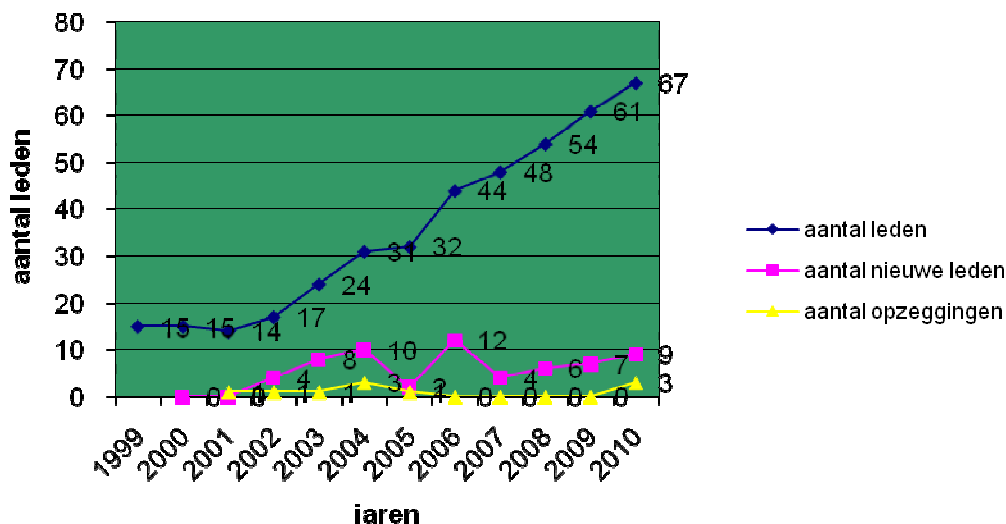
Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. De ledenvergadering van 3 februari 2010 keek terug op de themabijeenkomst over Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) van december 2009. MVO is een relevante ontwikkeling voor de leden. Het NGB stimuleerde de leden lid te worden van MVO Nederland (www.mvonederland.nl). Partners van MVO Nederland hebben toegang tot een netwerk van bedrijven en organisaties met flinke MVO-ambities.

Informatievoorziening van leden. PIANOo (expertisecentrum aanbesteden) organiseerde een marktontmoeting die ook voor leden van het Netwerk relevant was. Op suggestie van een lid is deelname voor NGB verkregen aan deze bijeenkomst van PIANOo en NLingenieurs (voormalige ONRI).

Ook dit jaar werd het Netwerk door derden gebruikt om actuele informatie onder adviesbureaus te verspreiden, bijvoorbeeld over Q-koorts en schapen in natuurgebieden. Het Netwerk ontving regelmatig aankondigingen van bijeenkomsten voor verspreiding onder zijn leden.

4. de vereniging

De leden. In 2010 werden BTL, Bureau Aandacht Natuur, Bureau Bleijerveld, Ecologisch Adviesbureau Van Tweel, ECOquickscan, Ekoza, Koenders & Partners, Laneco en Stichting Staring Advies lid van het Netwerk Groene Bureaus. De drie opzeggingen in 2010 kwamen voort uit verkoop van een bedrijf(sonderdeel), faillissement van een bedrijf en de fusie van twee leden van het Netwerk Groene Bureaus. Het Netwerk heeft nu in totaal 67 leden. De vereniging vertoont een constante groei.

De leden zijn:

AD.ECO
Adviesbureau Cuppen
Adviesbureau E.C.O. logisch
Adviesbureau Haver Droeze
Aequator Groen & Ruimte

AFO Advisering en Onderzoek

Altenburg & Wymenga
Aqua-Terra Nova
AquaTerra-KuiperBurger (ATKB)
ARCADIS Nederland BV

b&d Natuuradvies
BRO

BügelHajema Adviseurs
Bureau Aandacht Natuur
Bureau Bleijerveld

Bureau FaunaX

Bureau Viridis

Bureau Waardenburg

Buro Bakker

BTL

De Groene Ruimte
DHV
EcoGroen Advies
Ecologica
Ecologisch Adviesbureau
Henk Baptist
Ecologisch Adviesbureau
Van Tweel
Econsultancy
ECOquickscan
Eelerwoude
Ekoza

Elodea
Faunaconsult Geofox-
Lexmond
Grontmij | AquaSense
Grontmij Nederland bv
Herman van Dam Adviseur
Water en Natuur
Heukelom Verbeek
landschapsarchitectuur
Hofman Aquamarien

IJzerman advies

Instituut voor Infrastructuur,
Milieu en Innovatie - IMI
Jos Rademakers Ecologie
en Ontwikkeling

Loo Plan
Movares
MWH B.V.
Natuurbalans - Limes Divergens
Nieuwland Advies

RBOI-Rotterdam bv

Regelink Ecologisch onderzoek
Royal Haskoning
RPS BCC B.V.
SAB adviseurs in ruimtelijke
ontwikkeling
Second Opinion
Stichting Staring Advies

Staro Natuur en Buitengebied
Taken
Tauw

Tonckens Ecologie

Van den Bijtel Ecologisch
Onderzoek
Van der Goes en Groot,
ecologisch onderzoeks- en
adviesbureau
VanderHelm Milieubeheer BV

VisAdvies BV

Cobra ecoadviseurs bv

Koeman en Bijkerk BV

Witteveen+Bos Raadgevend
Ingenieurs

Croonen Adviseurs
CSO

Koenders & Partners
Laneco

Op 3 februari 2010 vond de jaarlijkse ledenvergadering van het Netwerk Groene Bureaus plaats met onder meer discussies over de opleidingen voor ecologen, de NGB-gedragscode, gegevensvoorziening, maatschappelijk verantwoord ondernemen, certificering, het vleermuisprotocol, concurrentieverhoudingen en het programma voor themabijeenkomsten 2010.

Het bestuur. Het bestuur bestaat uit Henk Baptist, Ecologische Adviesbureau Henk Baptist (penningmeester), Lidia Gerrits, De Groene Ruimte (bestuurssecretaris), Jouke Kampen, Aquaterra (bestuurslid), Marcel Klinge, Witteveen+Bos Raadgevend Ingenieurs (vice-voorzitter), Reinier Meijer, BügelHajema Adviseurs (bestuurslid), Margreet ter Steege, Buro Bakker (bestuurslid) en Hans Waardenburg, Bureau Waardenburg (voorzitter). Het secretariaat wordt gevoerd door Bas van Leeuwen, Second Opinion. Het bestuur vergaderde in 2010 drie keer. Email werd veelvuldig ingezet om discussies te voeren en besluiten te nemen.

De ledenvergadering van 3 februari 2010 besloot Jouke Kampen, Lidia Gerrits en Reinier Meijer voor een tweede termijn te benoemen als lid van het bestuur. Het voorzitterschap van Hans Waardenburg zal een nieuwe termijn van drie jaar ingaan. De ledenvergadering én het bestuur vinden als principe dat continue vernieuwing van het bestuur voor de vereniging belangrijk is, ook als voorzitter en bestuur uitstekend functioneren zoals nu het geval is. Het bestuur zoekt voor de voorzitter dan ook naar een opvolger.

De financiën. De ledenvergadering heeft de grondslag voor de contributie aangepast. De grondslag is gebaseerd op de omzet van het gehele bedrijf (inclusief de niet-ecologisch afdelingen) en is nu:

Omzet minder dan € 100.000:	€ 400
Omzet tussen € 100.000 en € 1.250.000:	€ 800
Omzet meer dan € 1.250.000:	€ 1.400

De penningmeester werd decharge verleend voor het jaar 2009, op voorstel van de kascommissie bestaande uit Karin Albers (Ecologica) en Guido Nijland (AD.ECO).

De bekendheid van het Netwerk Groene Bureaus. De bekendheid van de vereniging neemt verder toe. In toenemende mate wordt het Netwerk benaderd voor informatie over het groene werkveld en benut om bijvoorbeeld informatie over (voorgenomen) beleid, uitnodigingen voor bijeenkomsten en stageverzoeken te verspreiden. Aan potentiële leden en anderen werd informatie over het Netwerk verstrekt. In 2010 werd per kwartaal binnen het Netwerk een interne nieuwsbrief verspreid.

De website. De website is in 2010 vernieuwd. Via de website www.netwerkgroenebureaus.nl is informatie over de activiteiten van het Netwerk beschikbaar. Op de website van het Netwerk Groene Bureaus is een afgeschermd deel opgenomen met daarop onder meer verslagen van themabijeenkomsten, de interne nieuwsbrieven, de gedragscode, het vleermuisprotocol, de brochure van het Netwerk, info over het aanvragen van machtigingen, verslagen van ledenvergaderingen, jaarverslagen, logo's van het NGB (voor opname in briefpapier of website), het huishoudelijk reglement en de statuten. Een apart deel is ingericht voor een forum over het vleermuisprotocol.